

COMUNICAT DE PRESĂ

Ziua de acțiune pentru eliminarea cancerului de col uterin - 17 noiembrie 2025 „Acționează ACUM: Elimină cancerul de col uterin!” Fiecare moment contează. Fiecare viață contează.

Ziua globală de acțiune pentru eliminarea cancerului de col uterin este marcată în fiecare an, pe data de **17 noiembrie**, România alăturându-se inițiativei Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) de a crește gradul de informare și conștientizare al populației privind cancerul de col uterin, afecțiune cu un impact negativ major asupra sănătății femeilor la nivel mondial și național.

În anul 2020, OMS a lansat Strategia Globală pentru eliminarea cancerului de col uterin, adoptată de 194 de țări, între care și România, care drept țintă scăderea incidenței bolii la sub 4 cazuri la 100.000 de femei până în anul 2030, prin măsuri precum creșterea proporției populației care beneficiază de vaccinare anti-HPV, îmbunătățirea screeningului prin testare HPV și citologie Babeș-Papanicolau, precum și asigurarea accesului echitabil la diagnostic și tratament pentru toate femeile. Atingerea acestui obiectiv general este posibilă prin îndeplinirea a trei ținte esențiale:

- 90% dintre fetițe vaccinate complet împotriva HPV până la vârsta de 15 ani;
- 70% dintre femeile adulte testate cu un test performant de două ori între 35 și 45 de ani;
- 90% dintre femeile cu rezultat pozitiv având acces la timp la tratamentul leziunilor pre-canceroase și canceroase.

La nivel mondial, incidența și mortalitatea prin cancer de col uterin au un trend descendent și de la lansarea apelului OMS, progresele sunt semnificative. Astfel:

- peste 50 de țări au introdus vaccinarea anti-HPV;
- 140 de țări implementează programe naționale de screening pentru cancerul de col uterin;
- 66 de state includ testarea HPV, citologia sau inspecția vizuală în pachetele de servicii de sănătate;
- 83 de țări includ tratamentul chirurgical al cancerului de col uterin în pachetele de beneficii pentru sănătate.

Cu toate acestea, cancerul de col uterin rămâne unul dintre cele mai frecvente tipuri de cancer și cauză de deces prin cancer la femeile de pe întreg globul.

România continuă să înregistreze cea mai ridicată incidență și mortalitate prin cancer de col uterin dintre statele membre ale Uniunii Europene. Conform Sistemului European de Informații privind Cancerul (ECIS) al Centrului Comun de Cercetare, în anul 2022, România avea o rată de incidență de **32,6 la 100.000 femei**, de peste două ori și jumătate mai mare decât media UE (11,7/100.000), și o rată de mortalitate standardizată de **16,8 la 100.000 femei**, de aproximativ trei ori mai mare decât media UE (5,3/100.000).

Datele ECIS și ale Agenției Internaționale pentru Cercetare în Domeniul Cancerului (IARC) arată că, în România, cancerul de col uterin reprezintă **a treia cea mai frecventă localizare** oncologică la femei, după cancerul de sân și cancerul colorectal, spre deosebire de profilul european, unde primele trei sunt cancerul de sân, colorectal și bronhopulmonar.

În 2023, se estimează ca în România au fost **3.368 de cazuri noi** de cancer de col uterin, iar **1.793 de femei** au decedat din această cauză.

Proiecțiile ECIS indică faptul că, față de nivelul din 2022, incidența cancerului de col uterin în România este estimată să crească cu **1,4% în 2025** și cu **2,01% în 2030**, iar mortalitatea cu **2,1% în 2025** și **2,2% în 2030**.

Cancerul de col uterin poate fi prevenit ușor și eficient prin vaccinare anti-HPV și prin screening. România implementează atât măsuri de vaccinare anti-HPV, cât și un program național de screening, însă ambele necesită consolidare și implementare sustenabile, pe baze populaționale, pentru a asigura acces egal și echitabil.

În prezent, vaccinarea anti-HPV este disponibilă, cu recomandare de la medicul de familie, astfel:

- **vaccinare gratuită anti-HPV pentru fete și băieți de 11–26 ani;**
- **compensare 50% pentru femeile de 27–45 ani.**

Screeningul periodic între 25 și 65 de ani permite depistarea și tratarea leziunilor pre-canceroase, prevenind apariția bolii sau facilitând vindecarea în stadii incipiente. Programul național de screening, înființat în 2012, oferă testare gratuită la fiecare 5 ani (test Babeș-Papanicolau). Proiectul pilot regional de consolidare a programului a introdus treptat testarea HPV în patru regiuni (Nord-Vest, Nord-Est, Sud-Muntenia, Centru), vizând 680.000 de femei de 25–64 ani, dintre care 50% din grupuri vulnerabile.

Testarea periodică a femeilor cu vârsta între 25 și 65 de ani permite depistarea leziunilor pre-canceroase sau maligne, iar tratamentul adecvat al acestora poate preveni apariția cancerului sau poate duce la vindecare atunci când boala este identificată în stadii incipiente.

În prezent, Ordinul Ministerului Sănătății nr. 3735/2024 reglementează metodologia de screening, stabilind principiile de organizare și implementare a programului astfel încât toate femeile să beneficieze de acces echitabil la servicii medicale sigure și de calitate.

Pachetul de servicii acordate în asistența medicală ambulatorie de specialitate pentru specialitățile clinice, prevăzut în Contractul-cadru al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, include serviciile de depistare precoce a cancerului de col uterin, respectiv testarea HPV cu triaj citologic Babeș-Papanicolau, pentru femeile cu vârsta între 25 și 64 de ani, o dată la 5 ani. Introducerea acestor servicii a reprezentat un pas esențial în asigurarea accesului populațional, echitabil și sustenabil al femeilor la servicii de prevenție și depistare precoce a cancerului de col uterin, contribuind astfel la efortul național de eliminare al acestui tip de cancer în România.

Începând cu anul 2026, România, printr-un efort susținut și cu sprijinul fondurilor europene din Programul Operațional Sănătate, va asigura continuarea programului de screening pentru femeile aparținând categoriilor vulnerabile, garantând acces gratuit și echitabil la servicii de prevenție și depistare precoce.

Tema zilei de acțiune împotriva cancerului de col uterin 2025, „Acționează acum: Elimină cancerul de col uterin”, face un apel la acțiune coordonată pentru accelerarea progreselor către atingerea țintelor 90-70-90 până în 2030. Eliminarea cancerului de col uterin este la îndemâna noastră dacă acționăm acum, împreună, pentru ca fiecare fată să fie protejată prin vaccinare anti-HPV, iar fiecare femeie să aibă acces la prevenție, screening și tratament.

În acest context, Ministerul Sănătății, prin Institutul Național de Sănătate Publică și în colaborare cu Direcțiile de Sănătate Publică organizează, ca în fiecare an pe 17 noiembrie, acțiuni de informare, educare și conștientizare privind importanța prevenirii prin vaccinare, a diagnosticării precoce prin screening și a tratării la timp a cancerului de col uterin. Înțelegerea acestei probleme este crucială pentru sănătatea fiecărei femei, dar și pentru sănătatea generațiilor viitoare. Dialogul permanent între medici și părinți cu privire la vaccinarea împotriva HPV este esențial. Recomandările medicilor și ale experților în sănătate pot contribui la creșterea nivelului de informare al părinților și a încrederii lor în vaccinare, vizând protejarea propriilor copii, dar și a generațiilor viitoare împotriva cancerelor cauzate de virusul papiloma uman (HPV).

Referințe

1. WHO – Cervical Cancer Elimination Day of Action 2025: Elevating frontline health workers: transforming global commitments into lifesaving actions <https://www.who.int/campaigns/world-cervical-cancer-elimination-day/2025>
2. WHO – Global strategy to accelerate the elimination of cervical cancer as a public health problem <https://www.who.int/publications/i/item/9789240014107>
3. OECD/European Commission (2025), Profil de țară privind cancerul: România 2025, Profiluri de țară privind cancerul pentru statele membre ale UE, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/a90c2c0d-ro>, accesibil la
4. Ordonanța nr. 12/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și a unor acte normative în domeniul sănătății - <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/301334>
5. Ordonanța nr. 12/2025 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și a unor acte normative în domeniul sănătății - <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/301334>
6. ECIS – European Cancer Information System – Estimates of cancer incidence and mortality in 2022, for all countries [https://ecis.jrc.ec.europa.eu/explorer.php?\\$0-0\\$1-All\\$2-All\\$4-1,2\\$3-1\\$6-0,85\\$5-2022,2022\\$7-7\\$CEstByCountry\\$X0_8-3\\$X0_19-AE27\\$X0_20-No\\$CEstBySexByCountry\\$X1_8-3\\$X1_19-AE27\\$X1_-1-1\\$CEstByIndiByCountry\\$X2_8-3\\$X2_19-AE27\\$X2_20-No\\$CEstRelative\\$X3_8-3\\$X3_9-AE27\\$X3_19-AE27\\$CEstByCountryTable\\$X4_19-AE27](https://ecis.jrc.ec.europa.eu/explorer.php?$0-0$1-All$2-All$4-1,2$3-1$6-0,85$5-2022,2022$7-7$CEstByCountry$X0_8-3$X0_19-AE27$X0_20-No$CEstBySexByCountry$X1_8-3$X1_19-AE27$X1_-1-1$CEstByIndiByCountry$X2_8-3$X2_19-AE27$X2_20-No$CEstRelative$X3_8-3$X3_9-AE27$X3_19-AE27$CEstByCountryTable$X4_19-AE27)
7. ECIS – European Cancer Information System – Long term estimates of cancer incidence and mortality, for all countries [https://ecis.jrc.ec.europa.eu/explorer.php?\\$0-4\\$1-All\\$4-2\\$3-30\\$6-0,85\\$5-2022,2030\\$7-8\\$21-0\\$2-All\\$CLongtermChart1_1\\$X0_-1-AE27\\$CLongtermChart1_2\\$X1_-1-AE27\\$CLongtermChart1_3\\$X2_-1-AE27\\$CLongtermChart1_4\\$X3_14-\\$X3_-1-AE27\\$CLongtermTable1_6\\$X4_-1-AE27](https://ecis.jrc.ec.europa.eu/explorer.php?$0-4$1-All$4-2$3-30$6-0,85$5-2022,2030$7-8$21-0$2-All$CLongtermChart1_1$X0_-1-AE27$CLongtermChart1_2$X1_-1-AE27$CLongtermChart1_3$X2_-1-AE27$CLongtermChart1_4$X3_14-$X3_-1-AE27$CLongtermTable1_6$X4_-1-AE27)
8. IACR- Cervical Cancer Screening IARC Handbooks of Cancer Prevention Volume 18 <https://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Handbooks-Of-18-Cancer-Prevention/Cervical-Cancer-Screening-2022>
9. INSP – CNSBN, Profil de țară privind cancerul, 2023 <https://insp.gov.ro/wp-content/uploads/2024/03/Profil-de-tara-privind-cancerul-2023.pdf>
10. Ministerul Sănătății – Ordinul nr. 3.120 din 12 septembrie 2023 pentru aprobarea segmentelor populaționale care beneficiază de prescrierea, eliberarea și decontarea în regim de compensare a medicamentelor imunologice folosite pentru producerea imunității active sau folosite pentru prevenirea unor boli transmisibile, publicat în Monitorul Oficial nr. 832 din 15 septembrie 2023
11. Ministerul Sănătății – Ordinul nr. 3.735 din 28 iunie 2024, privind aprobarea Metodologiei de screening pentru cancerul de col uterin, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 10 iulie 2024
12. Planul Național de prevenire și combatere a cancerului în România (Legea 293/2022),

- Vaccinarea anti-HPV este una dintre cele mai importante măsuri de protecție pe termen lung pentru sănătatea copilului dvs.
- Virusul papiloma uman (HPV) reprezintă o familie frecvent întâlnită de virusuri. Infecția cu HPV este cea mai frecventă infecție cu transmitere sexuală și prin contact direct al pielii. Unele tipuri de HPV pot provoca veruci genitale, în timp ce altele (tipurile cu risc înalt) pot duce, dacă nu sunt tratate, la diverse forme de cancer.
- Vaccinarea anti-HPV protejează atât fetele, cât și băieții împotriva verucilor și a majorității cancerelor provocate de infecția HPV.

Adresați-vă medicului de familie pentru mai multe informații și pentru a solicita rețeta pentru vaccinarea anti-HPV!

- În România, vaccinarea anti-HPV este :**
- **gratuită pentru fetele și băieții cu vârste între 11 și 26 de ani**
  - **compensată în proporție de 50% pentru femeile cu vârsta între 27 și 45 de ani.**

Material realizat în cadrul subprogramului de evaluare și promovare a sănătății și educație pentru sănătate al Ministerului Sănătății – pentru distribuție gratuită

17 noiembrie **Ziua de acțiune pentru eliminarea** **cancerului de col uterin** **Acționează ACUM!**

Ghid pentru părinți.
Ce trebuie să știți despre vaccinarea
împotriva HPV a copilului dvs.

MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII

insp.gov.ro

Ce trebuie să știi despre HPV

- Virusul papiloma uman (HPV) este o familie comună de virusuri.
- Există peste 200 de tipuri de HPV. Unele produc infecții ale pielii, iar altele infectează mucoasele din diverse zone ale corpului.
- Majoritatea adulților se vor infecta cel puțin o dată în viață cu una, două, sau mai multe tulpini HPV.
- Infecția cu HPV se produce în 80% din cazuri imediat după debutul vieții sexuale.
- În 90% din cazuri infecția se vindecă de la sine, fără semne și simptome și fără urmări.
- În anumite cazuri HPV nu se elimină și infecția persistă mai mult de 1-2 ani.

Cât de gravă este infecția cu HPV?

- Diferitele tipuri de HPV afectează organismul în moduri diferite.
- Unele tulpini, de risc scăzut, produc veruci (negi) genitale.
- Alte tulpini HPV, de risc înalt, pot produce cancer de col uterin și alte tipuri de cancer, vulvar, vaginal, anal, penian și orofaringian.
- Peste 90% din cancerele de col uterin sunt produse de infecția persistentă cu HPV.
- Infecția cu HPV afectează atât fetele, cât și băieții.
- 4 din 10 cancere asociate infecției cu HPV se produc la bărbați.

Ce trebuie să știi despre vaccinul HPV

- Vaccinul HPV protejează împotriva a 90% din cancerele asociate infecției cu HPV și împotriva verucilor genitale și a leziunilor precanceroase.
- Pentru eficiență maximă, vaccinarea este recomandată înainte de debutul vieții sexuale.
- Vaccinul generează o imunitate mai puternică împotriva infecției atunci când este administrat la vârste mai mici, comparativ cu vârstele mai mari.
- Nu este necesară efectuarea unui test HPV înainte de vaccinare.
- Administrarea vaccinului nu influențează și nu favorizează comportamente sexuale timpurii.

Unde vă adresați pentru vaccinare HPV

- Vaccinul se eliberează în farmacii pe baza rețetei medicale de la medicul de familie sau orice medic specialist în contract cu casa de asigurări de sănătate.
- Administrarea vaccinului este realizată de medicii vaccinatori — medici de familie, specialiști în pediatrie, epidemiologie, boli infecțioase, precum și alți specialiști care dețin atestat de vaccinologie

Vaccinul anti-HPV este sigur și eficient și poate fi administrat începând cu vârsta de 11 ani.

Ziua de acțiune pentru eliminarea cancerului cervical 17 noiembrie 2025

Acționează ACUM!

Informează-te! Vaccinează-te! Testează-te!

Anual, în lume, sunt diagnosticate peste

600.000

cazuri.

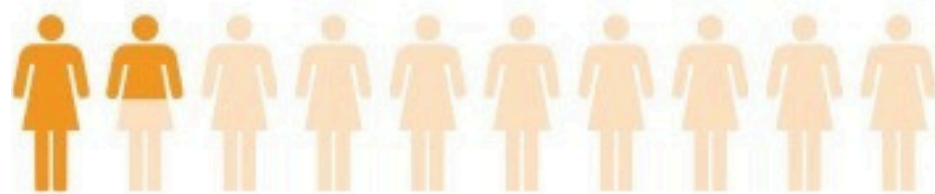
RATA SUPRAVIEȚUIRII LA 5 ANI

DIAGNOSTIC
PRECOCE

91%

DIAGNOSTIC
ÎN STADIU
AVANSATE

16%

CINE ESTE LA RISC DE CANCER DE COL UTERIN?

Toate femeile, indiferent de rasă/etnie sunt la risc de a dezvolta cancer cervical

CELMAI FRECVENT SUNT
DIAGNOSTICATE FEMEI ÎN
VÂRSTĂ DE

35-44 ANI

CE CAUZEAZĂ CANCERUL CERVICAL?

CEA MAI COMUNĂ CAUZĂ:
HPV (HUMAN
PAPILOMAVIRUS)

Peste 90% din cancerurile de col uterin sunt cauzate de infecția cu HPV

Peste 80% din persoane se infectează cu HPV în cursul vieții, dar majoritatea nu vor dezvolta cancer de col uterin.

Care sunt simptomele?

În mod obișnuit **nu există simptome în stadiile precoce** de cancer cervical.

ODATĂ CE CANCERUL AVANSEAZĂ

Simptomele pot include:

- Sângerări vaginale anormale
- Scurgeri vaginale anormale
- Durere la contactul sexual

DE CE ESTE SCREENING-UL IMPORTANT?

6 DIN 10

**CANCERE
CERVICALE**

SUNT DEPISTATE LA FEMEI CARE NU AU FĂCUT NICIODATĂ UN TEST BABEȘ-PAPANICOLAU sau nu au fost testate în ultimii 5 ani.

MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII

Material realizat în cadrul subprogramului de evaluare și promovare a sănătății și educație pentru sănătate al Ministerului Sănătății – pentru distribuție gratuită

**17 noiembrie Acționează ACUM
Elimină cancerul de col uterin!**

Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a lansat **Strategia Globală pentru eliminarea cancerului de col uterin pe 17 noiembrie 2020**.

Obiectiv: până în anul 2030 incidența cancerului de col uterin să scadă și să se mențină **sub pragul de 4 cazuri noi la 100.000 de femei**.

90% din fetițe să fie vaccinate împotriva HPV până la împlinirea vârstei de 15 ani

70% din femeile adulte să fie testate cu un test de înaltă performanță de două ori în intervalul de vârstă 35-45 ani

90% din femeile cu teste pozitive să beneficieze de tratament al leziunilor pre-canceroase și al celor maligne

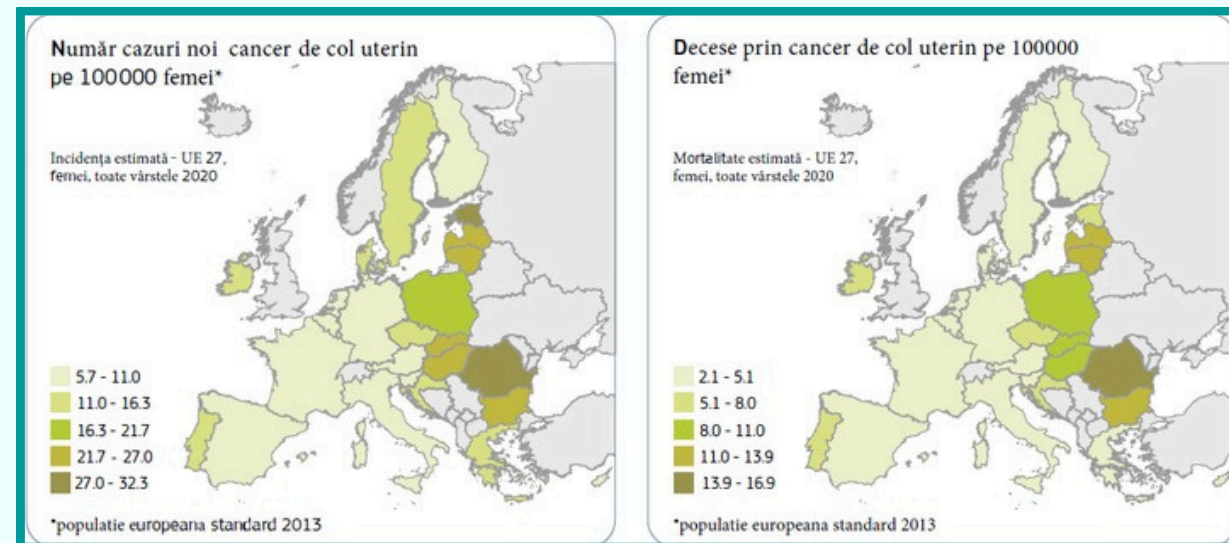
90%

70%

90%

Strategia a fost adoptată printr-o rezoluție susținută de 194 de țări. Atingerea obiectivului este posibilă dacă sunt îndeplinite cele 3 ținte esențiale: vaccinare, screening și tratament.

România are cea mai ridicată incidență și mortalitate prin cancer de col uterin în Uniunea Europeană (2022)

Incidența și mortalitatea prin cancer de col uterin în țările UE, 2022, ASR/‰00 femei (raportat la populația standard europeană 2013)

https://ecis.jrc.ec.europa.eu/pdf/factsheets/cervical_cancer_en-Nov_2021.pdf

Adunarea Generală a Organizației Mondiale a Sănătății a adoptat Strategia globală pentru eliminarea cancerului de col uterin ca problemă de sănătate publică până în 2030.

CEI 3 PILONI AI STRATEGIEI OMS

- 1 Prevenirea prin vaccinare**
Vaccinarea HPV asigură protecția pe termen lung împotriva cancerului de col uterin.
- 2 Screening și tratament al leziunilor pre-canceroase**
Previne evoluția malignă a leziunilor pre-canceroase.
- 3 Tratamentul adecvat și la timp pentru cancerul de col uterin invaziv**

Material realizat în cadrul subprogramului de evaluare și promovare a sănătății și educație pentru sănătate al Ministerului Sănătății – pentru distribuție gratuită

17 noiembrie 2025

Ziua de acțiune pentru Eliminarea cancerului de col uterin

**Acționează ACUM
Informează-te!
Vaccinează-te!
Testează-te!**

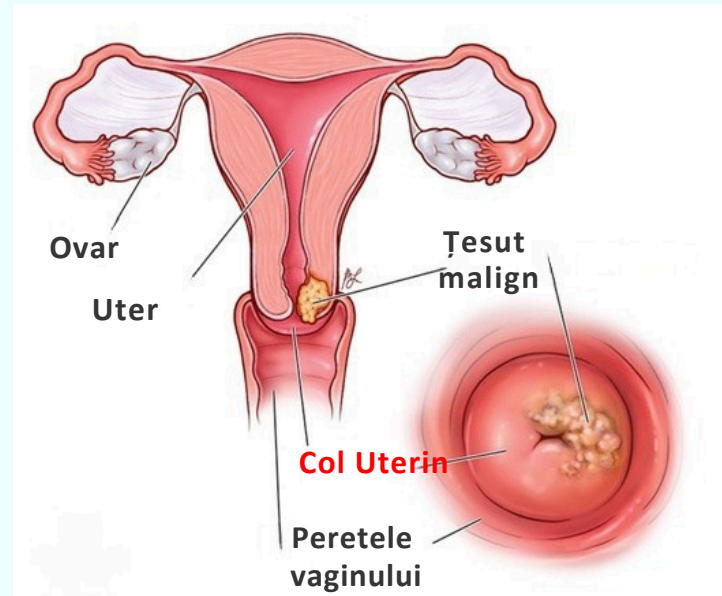

MINISTERUL
SĂNĂTĂȚII

Institutul
Național de
Sănătate Publică

CE ESTE cancerul de col uterin?

Este un tip de cancer care începe în celulele colului uterin, partea inferioară și îngustă a uterului. Este cauzat aproape întotdeauna de o infecție persistentă cu virusul papiloma uman (HPV). Infecția cu HPV poate determina apariția unor modificări precanceroase ale celulelor care, în timp, pot evolua către cancer dacă nu sunt depistate și tratate din timp.

Celulele anormale din colul uterin se multiplică necontrolat și pot forma o tumoră.

CINE ESTE LA RISC de a dezvolta cancer de col uterin?

- Toate femeile care și-au început viața sexuală.
- Riscul crește în prezența unor factori precum:
  - debutul precoce al vieții sexuale;
  - partenerii sexuali multipli;
  - fumatul;
  - un sistem imunitar slăbit;
  - infecții repetate cu HPV.
- Cel mai frecvent apare la femei în vârstă de 35-44 ani.

CARE SUNT SIMPTOMELE cancerului de col uterin?

- În mod obișnuit nu există simptome în stadiile incipiente.
- Când apar, semnele cel mai des întâlnite sunt:
  - sângerări vaginale anormale;
  - scurgeri vaginale anormale;
  - durere la contactul sexual;

Aceste simptome apar și în alte afecțiuni, fără a semnifica neapărat un cancer de col uterin. În cazul în care apar, adresați-vă imediat medicului!

Din ce cauză apare cancerul de col uterin?

- Peste 90% din cazuri sunt cauzate de infecția cu HPV;
- HPV se transmite prin contact sexual și prin contact cu tegumente infectate;
- 8 persoane din 10 se infectează cu HPV cel puțin o dată în cursul vieții;
- În majoritatea cazurilor infecția se va vindeca de la sine, fără urmări;
- Uneori, infecția HPV persistentă și poate produce leziuni, veruci (condiloame) genitale sau leziuni precanceroase;
- Tipurile de HPV care produc veruci sunt diferite de tipurile de HPV care pot produce cancer;
- Între infecția cu HPV și apariția cancerului de col uterin pot trece mulți ani.
- Infecția cu HPV nu prezintă simptome.

Cancerul de col uterin poate fi prevenit prin vaccinare anti HPV și screening!

Vaccinarea și screening-ul pot salva vieți!

Infecția HPV poate cauza și alte cancere: vagin, vulva sau penis, anus și orofaringeale (cancere ale gurii, limbii, amigdale).

INFECȚIA CU HPV poate fi tratată?

- Nu există tratament pentru infecția cu HPV.
- Pot fi tratate efectele produse de infecția HPV.

HPV NU înseamnă HIV

- Virusul Papilloma Uman (HPV) și Virusul Imunodeficienței Umane (HIV) sunt viruși foarte diferiți;
- HPV și HIV provoacă probleme de sănătate diferite.

VACCINAREA anti – HPV pentru prevenirea cancerului de col uterin

- Vaccinul antiHPV oferă protecție împotriva formelor invazive de cancer cauzate de HPV.
- Riscul de infecție este la fel de mare la fete și băieți. Momentul optim pentru vaccinare este înaintea debutului activității sexuale (înaintea apariției riscului de infecție HPV).
- Răspunsul imun este mai bun la vârste tinere, față de adulți.

În România, vaccinarea anti HPV este:

- **gratuită pentru fete și băieți între 11 ani și 26 ani**
- **compensată 50% pentru femei între 27 ani și 45 de ani**

SCREENING-UL pentru prevenirea și depistarea precoce a cancerului de col uterin

Screeningul reprezintă testarea periodică, la intervale regulate, a tuturor femeilor din grupa de vârstă 25 – 64 ani pentru a depista leziuni precanceroase.

Dacă apar leziuni precanceroase, pot fi tratate și nu vor mai evolua malign prevenind astfel apariția cancerului de col uterin!

RECOMANDARI SCREENING

Femei între 25-64 ani:

- test HPV
- efectuat o dată la fiecare 5 ani

Dacă aveți între 25 și 64 de ani urmați recomandările medicului dvs. de a participa la screening organizat populațional al cancerului de col uterin pentru un test gratuit!

Cancerul de col uterin poate fi prevenit prin vaccinare și screening și poate fi vindecat dacă este depistat la timp și tratat corespunzător!